5

શ્રીમંતાઈ પાપની

શ્રીમંતાઈ પાપની પુકારે ફાડી છાપરાં,
ગરીબો તો સંજોગોથી બની બેઠાં પાંસરાં.

દેહ-ભોગ કાજે યુક્તિબાજી આંખ શિકારી,
મનો-વિકૃતિથી હાનિકર્તા બુદ્ધિ વિકારી.

ભોગ-ઉપભોગ ભોગવે માત્ર અહંકાર,
પાંચ ઈન્દ્રિયોની રમણતાનું નામ છે સંસાર.

ગાઢ શ્રદ્ધા જેમાં તેવાં ભેળાં થાય છે સંયોગ,
માત્ર સંયોગિક પુરાવે ખડો અહમ્‌નો પ્રયોગ.

લોભ કોઈ પણ વિષયનો થતાં વધે રૌદ્રધ્યાન,
સુખ પરાલંબી હોય ત્યારે જન્મે અપધ્યાન.

કોઈ કાળે નો'તો ફાલ્યો એવો દેખો કામ-યુગ,
ક્લેશ, ફજેતાં છતાં કરે છે ઘોર પાપ-યુગ.

લોઢાં-ટાંકણીનાં આકર્ષણો લોભથી ખેંચાણ,
ભેળાં પેંતરાથી લૂંટબાજી આત્મ-ધ્વંસી હાણ.

આગ સામે 'પેટરોલ' જેવી મનોવેદના,
લ્હાય લાગે અને ઠરે નહીં સૂક્ષ્મ કામના.

મોહ ઊપજે એવો ખપે નહીં પોશાકીનો ઠાઠ,
ચિત્તવૃત્તિ ડહોળાય એવો ખપે ના વિવાદ.

છાનાં રહીને કરવાં પડે, પાછાં ઢાંકવાં પડે,
વળી ભૂલવાં, છુપાવાં દારૂ ઢીંચવાં પડે.

પાડા-છાપ દેહબળ ને સંગે વૃત્તિ પાશવી,
પુણ્ય ખરચી પાપ મેળવે છે 'રોગ' સાચવી.

આખો થાળ ભૂલી ધ્યાન ઘૂસે ફક્ત ચટણીમાં,
સત્ત્વ ઘટે, વધે બળતરા જ કામ-અગ્નિમાં.

મારફાડ ને શિકાર જોઈ કરવો બળાત્કાર,
ધરતી ઝીલી શકે નહીં આવો પાપલીલા-ભાર.

છતાં સહજ-પ્રાપ્ત ખાન-પાને નિયમથી જ સુખ,
માત્ર નીડરતા ને અતિરેકે વિષય ઝેરી દુઃખ.

મૂડી ન્હોય છતાં ખેંચી ખેંચી વીર્ય વાપરતાં,
શ્વાન પોતાનું જ લોહી પીએ હડ્ડી ચાટતાં.

ઘેરી હતાશા અનુભવે છે દેહ-ભોગી લોક,
અવળે માર્ગે શક્તિ વહી જતાં મેલવાની પોક.

મનુષ્યોનું ગજું નથી કોઈ રોકી શકે વેગ,
લક્ષ્મી, વીર્ય તણી કરકસર આયખાનું તેજ.

વીર્ય છે સ્વભાવે પુરગલી ને અધોગામી,
મહાપુણ્ય હોય ત્યારે બને ઊર્ધ્વગામી.

દેહમાં નકામો ભાગ નખ ને વાળ થઈ ઊગે,
ઈચ્છા ન્હોય છતાં વીર્યસ્ત્રાવ કુદરતી જ છે.

લિંગ-ભોગનાં વિચારે માત્ર પરમાણુ ખરે,
ઘણાં ત્યાગીનેયે 'સ્વપ્નદોષ' મૂંઝાવી મારે.

ચિત્તવૃત્તિ ભટકી જાય જો વિષયનાં ધ્યાનમાં,
તોયે તત્ક્ષણે શકાય ભૂંસી પ્રતિક્રમણમાં.

જન્મથી સ્વભાવે બ્રહ્મચર્ય હોય કોઈને,
સર્પ બાજુએથી ચાલ્યો જાય તેજ જોઈને.

અણીશુદ્ધ બ્રહ્મચર્યનોયે ગર્વ કરવો નહીં,
પાળી શકતાં નથી તેનો તિરસ્કાર કરવો નહીં.

સાચું 'જ્ઞાન' મળે ત્યારે જાય મોહ-મૂર્ચ્છના,
પીછે ફિક્કાં લાગે વિશ્વે સુખાભાસી હેરિયાં.

આત્મલક્ષે સ્થિરતાથી ના'વે વિષય વિચારે,
નિત્ય માંહ્યલી પ્રસન્નતા આનંદ વધારે.

ગમ્મે તેવાં ગર્મ, ઠંડા થાય કુદરતી આવેગ,
આખી પ્રકૃતિને ઠંડી પાડે સત્‌સંગનો વેગ.

આત્મવીર્ય ઊર્ધ્વગામી છે એકાંત-શૈયાસુખ,
પૂર્ણ ત્રિકરણથી બ્રહ્મચર્ય અવર્ણિય સુખ.

સર્વ 'રોગ'નાં ઉપાય સૂચવે ચૌદ લોકી તાત,
બ્રહ્મચર્ય પાળવાને ખાવો ફક્ત ખાલી ભાત.

કોઈ સુધરે યા ના સુધરે તેનો કરશો ના વિચાર,
જ્યાંથી જાગ્યો ત્યાં સવાર સમજી જાતને સુધાર.